

STRESZCZENIE

Materiał badawczy do przeprowadzonych analiz składał się z dwóch podstawowych puli zdjęć fitosocjologicznych. Pierwszą stanowiła ekspertyza (78 zdjęć fitosocjologicznych), natomiast drugą- porównawczą stanowiła oryginalna dokumentacja wykonana na potrzeby niniejszego opracowania. Badania terenowe przeprowadzono w latach 2014-2016 na obszarze łąk położonych w dolinie Noteci Leniwej i Bystrej w miejscowościach: Atanazyń, Białośliwie, Lubcz Wielki, Radolinek oraz Stobno. Łącznie wykonano 263 porównawcze zdjęcia fitosocjologiczne, natomiast po przeanalizowaniu zebranego materiału wybrano 89.

Do analizy składu florystycznego wykorzystano wskaźniki różnorodności florystycznej Shannona-Wienera, Simpsona, Pielou oraz współczynnik podobieństwa Sørensen. W analizie składu gatunkowego obliczono udział grup użytkowych roślin w runi, rodziny botaniczne, grupy geograficzno-historyczne, formy życiowe oraz wskaźniki antropogenicznych zmian składu flor. Warunki siedliskowe badanych płątów roślinnych określono na podstawie ekologicznych liczb wskaźnikowych wg Ellenberga i Leuschera. Wykorzystano wskaźniki wilgotności (F), kwasowości (R), trofizmu (N) i nasłonecznienia (L). Wszystkie analizy statystyczne wykonano w programie R, gdzie sprawdzono istotność statystyczną oraz wynikające z niej różnice przy użyciu analizy wariancji (ANOVA) i testu HSD Tukey'a (poziom istotności $\alpha < 0,05$). Dodatkowo wykonano analizę głównych składowych (PCA) oraz dendrogramy wykorzystując algorytm (UPGMA).

W sumie dla ekspertyz odnotowano obecność 100 gatunków roślin z 24 rodzin botanicznych i 68 rodzajów, a w badaniach porównawczych stwierdzono występowanie 120 taksonów z 78 rodzajów, należących do 28 rodzin. Łącznie w porównaniach zanotowano wystąpienie 21 nowych gatunków roślin oraz ustąpienie 1. Analiza zmian w składzie gatunkowym badanych grup fitocenozy (ekspertyzy i porównania) wskazała na zróżnicowanie oraz zwiększenie bogactwa roślin naczyniowych w grupie porównawczej. Wykazano istotne statystycznie różnice parametrów opisujących warunki siedliskowe panujące w fitocenozach analizowanych grup. Szczegółowa analiza bogactwa gatunkowego oraz wskaźników różnorodności wykazała znaczny wzrost ilości odnotowanych gatunków roślin, a także indeksów różnorodności w przypadku porównań.

Wieloletnie, kompleksowe badania w dolinie Noteci Leniwej i Bystrej wykazały, że realizowany przez rolników Program Rolnośrodowiskowy 2007-2013 przyczynił się do ograniczenia intensywności użytkowania i sprzyjał metodom gospodarowania przyjaznym środowisku oraz wzrostu wartości przyrodniczych.

22.07.2021 *Małgorzata Murawski*